

Asia: VN/11785/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta.

Hallituksen esityksessä ei esitetä muutoksia sähköverolain pientuottajan määritelmään. Sähköverolain 2 §:n 18 d kohdan mukaan biokaasun pientuottajalla tarkoitetaan sitä, jonka tuottaman biokaasun määrä kalenterivuodessa on enintään yksi gigawattitunti. Biokaasun pientuottaja raja on kansallisesti määritelty energiaverodirektiivin 21 artiklan 6 kohdan perusteella, joka mukaan jäsenvaltioiden ei tarvitse käsitellä ”energiatuotteiden tuotantona” toimia, joiden aikana syntyy satunnaisesti pieniä määriä energiatuotteita. Suomi on kansallisesti määritellyt verottomuuden rajan biokaasun osalta yhteen gigawattituntiin.

MTK:n näkemyksen mukaan hallituksen esitys ei aiheuta toiminnanharjoittajille, jotka tuottavat biokaasua enintään yhden gigawattitunnin vuodessa, velvoitetta rakentaa kestävyysjärjestelmiä verottomuuden säilyttääkseen. Sähköverolain 2§:n 18 d kohdan pientuottajan määritelmä mahdollistaa verottomuuden sellaisenaan. Tältä osin MTK pitää sääntelyratkaisua onnistuneena.

Hallituksen esityksessä todetaan, että ensisijaisena vaihtoehtoisena sääntelytoimena epäjohtonmukaisen oikeustilan korjaamiseksi arvioitiin sähköverolain muuttamista siten, että verottomaksi ja huoltovarmuusmaksuttomaksi olisi säädetty biokaasu, jonka biokaasun tuottaja on tuottanut ja joka käytettäisiin laitoksessa, jonka kokonaislämpöteho on alle 2 MW. Hallituksen esityksen mukaan verottomuuden rajan nostaminen nykyisestä yli yhden gigawattitunnin tasosta voisi mahdollisesti johtaa energiaverodirektiivin tarkoituksen vastaiseen täytäntöönpanoon, vaikka säännöksessä mahdollistetaankin kansallinen määrittely pientuotannolle. Tämän vuoksi pientuottajan määritelmän muuttamista sähköverolaissa koskemaan vain alle 2 MW:n laitoksia ei hallituksen esityksessä pidetty toteuttamiskelpoisena vaihtoehtona kestävyyskriteerisääntelyn soveltamisalan laajentamiselle.

MTK ei yhdy hallituksen esityksessä esitettyyn arvioon, että sähköverolain pientuottajan määritelmän nostaminen 2MW tasolle johtaisi energiaverodirektiivin tarkoituksen vastaiseen täytäntöönpanoon. MTK:n näkemyksen mukaan kyseinen sääntelyratkaisu olisi lieventänyt olennaisesti alle 2MW laitoksessa yli yhden gigawattitunnin biokaasua tuottavien toiminnanharjoittajien (HE arvio 20-30 laitosta) viranomais- ja hallintokustannuksia, jotka aiheutuvat kestävyyskriteerijärjestelmän rakentamisesta (HE arvio 11000€) ja ylläpitämisestä (HE arvio muutamia tuhansia).

Hallituksen esityksessä todetaan lisäksi, että ”biokaasun käytön verottomuuden rajaamiselle ei löytynyt perusteita energiaverodirektiivistä.” MTK huomauttaa, että nyt esitetyt muutokset johtuvat Uusiutuvan energian direktiivin toimeenpanosta, josta kyseinen alle 2MW laitokokoluokka raja löytyy suoraan soveltamisalasta. Laitokokoluokkaraja on tehty Uusiutuvan energian direktiiviin nimenomaisesti hallinnollisia kustannuksia rajaamaan ja koska direktiivin laatimisen aikoihin kyseistä kokoluokkaa pienempien laitoksien kestävyysjärjestelmiin velvoittamisen ei arvioitu tuottavan kestävyysshyötyjä. Tuore Uusiutuvan energian direktiivi 3 ei muuta laitokokoluokkia, eikä laitokokoluokkien säilyttämisen perusteluja. Nyt Suomi on ylittämässä Uusiutuvan energian direktiivin voimassa olevat ja tulevat vaatimukset kansallisin päätöksin. Samalla alle 2MW laitoksille luodaan markkinoille pääsyn esteitä, joka johtaa MTK:n arvion mukaan taloudellisen toimeliaisuuden vähenemiseen ja sitä kautta hyvinvointitappioihin, joiden vaikutusta myöskään valtiontalouteen ei hallituksen esityksessä ole arvioitu. Suorat vaikutukset kohdentuvat hajautetun biokaasun tuotannon edellytysten heikkenemiseen ja tätä voidaan pitää Orpon hallitusohjelman vastaisena. Vaihtoehtoinen sääntelytoimi sähköverolain 2§ mukaisen pientuottajan nostamisella 2MW tasolle edesauttaisi osaltaan Orpon hallitusohjelman sähköistymis- ja biokaasun lisäämistavoitteita.

MTK huomauttaa, että energiaverodirektiivi on merkittävästi Uusiutuvan energian direktiiviä vanhempaa sääntelyä. Energiaverodirektiivin säätämisen aikaan ei muussa lainsäädännössä myöhemmin mahdollisesti annettavia lisäisiä vaatimuksia ole ollut mitenkään huomioon otettavissa.

Vaihtoehtoisella ratkaisulla olisi vältetty ehdotetusta muutoksesta toiminnanharjoittajille aiheutuvat lisäkustannukset, joita hallituksen esityksenkin mukaan voidaan pitää lämmitys- ja työkonebiokaasun tuottajien liiketoiminnan kannalta poikkeuksellisia. Toiminnanharjoittajien näkökulmasta vaihtoehtoinen sääntelyratkaisu olisi johdonmukainen, kun eri lainsäädännöissä ei olisi erilaisia laitokokoluokkarajoja.

Anssi Kainulainen
energia-asiantuntija, Maaseudun Elinvoimalinja, Maa- ja
metsätaloustuottajain Keskusliitto (MTK) ry